

ASBEST

Kerkraads bedrijf moet zich aan regels houden

ROERMOND/KERKRADE
DOOR WIEL BEIJER

Clevers Asbestsanering uit Kerkrade mag de geldende regels voor asbestsanering niet naast zich neerleggen, oordeelt de rechter.

De rechtbank in Roermond heeft Clevers Asbestsanering in het ongelijk gesteld. Het bedrijf van Jaimie Clevers had beroep aangetekend tegen een schorsing van zijn vergunning voor de duur van een maand.

Dat gebeurde omdat het bedrijf zich volgens keuringsinstituut TÜV bij saneringswerkzaamheden in Maastricht en Sittard niet aan de regels heeft gehouden die zijn opgesteld voor asbestverwijderaars.

Clevers had bij de rechter betoogd dat zijn aanpak veilig sneller en goedkoper is. De wettelijk voorgeschreven beschermingsmaatregelen noemt hij vaak overdreven in situaties met een gering risico. Dan zijn voorzorgsmaatregelen zoals 'maanpakken' en douches niet nodig, vindt de ondernemer.

De rechter gaat daarin niet mee. Clevers Asbestsanering mag de geldende regelgeving niet naast zich neerleggen, maar moet zich net als alle andere asbestsanerders in Nederland aan die regels houden. Afwijken van de voorgeschreven protocollen kan alleen met toestemming van de staatssecretaris.

Met andere woorden: de TÜV wordt in het gelijk gesteld en het beroep van Clevers afgewezen. Jaimie Clevers zegt dat hij zich niet neerlegt bij de uitspraak en in hoger beroep gaat.

MAATREGELLEN

Graven in 'rattenwijk' begonnen

LANDGRAAF
DOOR MARCEL DE VEEN

Graafmachines zijn gisteren aan de Ceciliahof in Nieuwenhagen begonnen met grondwerkzaamheden. Dat gebeurt in opdracht van woningcorporatie HEMwonen. Geprobeerd wordt om de oorzaak te achterhalen van de rattenplag, waardoor de Ceciliahof en omgeving al lange tijd geplaagd wordt. Met het voorjaar in aantocht vertonen de knaagdieren zich regelmatig. De gemeente Landgraaf en HEMwonen hebben tal van maatregelen genomen om de overlast te bestrijden, maar die bleken niet afdoende. De ratten blijven komen. Een van de buurtbewoners, Jan Habets, was het vorige week zo zat dat hij drie gevangen (dode) babyratten op de balie van de woningcorporatie in Kerkrade legde. Die kondigde weer maatregelen aan, die gisteren ten uitvoer werden gebracht.

Nurhan Abujidi. FOTO LUC LODDER

De stem van de stemlozen, dat wil ze zijn. Nurhan Abujidi wil opkomen voor die mensen die we misschien niet zo vaak horen in het politieke debat. Mensen die moeten worstelen om de eindjes aan elkaar te knopen. Die drijfveer komt ook wel ergens vandaan. De vijftigjarige architecte groeide op in Palestina. „Daar zie je het nog dagelijks, de strijd van mensen om een dak boven hun hoofd of voedsel op de tafel.”

Zijn er overeenkomsten tussen Palestina en Zuid-Limburg?

„Palestijnse vrouwen zijn sterk en trots. Uitgesproken en rebels. Ook in het verzet spelen we een leidende rol. We leven in een situatie van onderdrukking. Dat is een andere situatie dan in Limburg, waar de generatie van mijnwerkers in het verleden ook wel werden verzorgd door de werkgever. Daarom is het belangrijk mensen te betrekken bij hun wijk en ze te laten zien dat ze ook zelf iets aan hun leefomgeving kunnen veranderen.”

Abujidi is alweer bijna twintig jaar weg uit haar moederland, stelt ze zelf ook met enige verbazing vast. Ruim drie jaar geleden werd ze bij Zuyd Hogeschool aangesteld als lector 'Smart Urban Redesign'. Nurhan Abujidi studeerde in 1996 af aan de Faculteit Architectuur van

INTERVIEW OP WOENSDAG

„**Als je werkloos bent, heb je wel wat anders aan je hoofd dan zonnepanelen op je dak.**

Nurhan Abujidi

sen en parken. Maar ook het binnenklimaat van woningen is belangrijk. Als je arm bent, betekent dat niet dat je minder recht hebt op een goed leefklimaat. Ik ben ervan overtuigd dat als je leefomgeving goed is, je je er ook meer verantwoordelijk voor gaat voelen. Als je werkloos bent, heb je wel wat anders aan je hoofd dan zonnepanelen op je dak. Zo krijg je uiteindelijk ook de energietransitie aan de gang. Niet door deze van hogerhand op te leggen.”

De meeste mensen die in armoede leven, wonen in huurhuizen en zijn afhankelijk van woningcorporaties als het gaat om veel energiemaatregelen.

„Soms moet je als regering investeren om op de langere termijn resultaat te krijgen. Woningcorporaties doen deze investeringen al, maar ook het midden- en kleinbedrijf en banken kunnen dit doen. Het verbeteren van het klimaat vergt een integrale aanpak. Nu zie je nog te veel dat er in hokjes wordt gedacht. Gemeenten en provincie kunnen op dit vlak nog veel meer hun krachten bundelen.”

U bent betrokken bij diverse projecten in de Parkstad. Wat is u opgevalen?

„Er is nog weinig publieke ruimte die werkt zoals het zou moeten. Ja, er zijn kale graslanden of parkeerplaatsen. Maar plekken waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten

de Bir Zeit Universiteit in Palestina. Na haar studie werkte ze vier jaar als hoofdarchitect voor het Palestijnse Ministerie van Oudheden en Cultureel Erfgoed. Ze behaalde twee postdoctorale, over het behoud van historische steden en gebouwen en de architectuur van menselijke bewoning. Onlangs schoof ze aan bij een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer, onder leiding van Diederik Samsom. Daarbij ging het over hoe de uitkomsten van het klimaatdebat in de praktijk konden worden gebracht. Abujidi was enige afgevaardigde van een hogeschool.

Wat heeft een stadsonwikkeling te maken met klimaat?

Abujidi: „Alles. Architectuur is meer dan een gebouw. In een stedelijke omgeving wil je ook goed kunnen leven. Je wilt frisse lucht, dus voldoende publieke ruimte als bos-

LEEFBAARHEID

‘Klimaat, dat is alles voor ’n wijk’

Klimaat is veel meer dan temperatuur. Het is leefbaarheid, betoogt Nurhan Abujidi. De van oorsprong Palestijnse lector ‘Smart Urban Redesign’ aan Zuyd Hogeschool mocht onlangs meepraten aan de klimaattafel van Diederik Samson. „Als je werkloos bent, heb je wel wat anders aan je hoofd dan zonnepanelen op je dak.”

DOOR MEREL VISSCHER

ten, zijn er eigenlijk nog te weinig.”

Bij ‘urban redesign’ denk ik al snel aan herstructurering, gebouwen, sloop en herbouw.

„Dat is niet wat we doen. Wij, de studenten, docenten en onderzoekers, kijken hoe je bepaalde stereotypen van een wijk kunt halen en zo bewoners een breder perspectief biedt. We kijken hoe je kunt kapitaliseren wat er al is in een wijk. Een voorbeeld van een van de projecten waar ik met zestig studenten aan werk, is Kerkrade-West: het Carboonplein en de Akerstraat. Er zijn veelsupermarkten rond de parkeerplaats, er komen veel mensen. Toch is er winkelleegstand. Na onderzoek en gesprekken met bewoners is er het idee ‘Recycle Limburg’ uitgerold: een soort vintage boulevard met een repaircafé en een tweedehandswinkel waar mensen elkaar kunnen treffen, maar waar bijvoorbeeld ook werklozen aan de slag kunnen. Let wel: wij gaan het niet invullen, dat moeten de bewoners zelf doen.

Maar de gemeente is enthousiast en wil het idee wel adopteren. We gaan nu kijken hoe we het kunnen vormgeven. Het is heel belangrijk dat de gemeenschap erachter staat, eraan meewerkt. Als je geen community hebt, heb je ook geen project.” Abujidi werkt namens Zuyd Hogeschool samen met de gemeente Maastricht en de Universiteit Maastricht aan een door de overheid gesubsidieerde ‘Citydeal’ in Randwyck en een andere wijk, die nog onbekend blijft omdat de gesprekken nog lopen. Vanaf september zijn die twee wijken een levend stadslab voor studenten, die kijken hoe ze met de bewoners met minimale ingrepen de leefbaarheid kunnen verbeteren. „Het interessante is dat het twee verschillende wijken zijn. In Randwyck heb je veel studenten, het MECC en het ziekenhuis, wat de wijk heel gefragmenteerd maakt. De andere wijk is een arbeiderswijk met meer samenhang, maar met meer werkloosheid. Er zullen dus andere ideeën uit voortkomen. De bedoeling is in november een expositie te houden van de ideeën. Het beste voor elke wijk gaan we uitvoeren. Het hoeft niet iets heel groots te zijn. Het belangrijkste is dat er naar de mensen wordt geluisterd.”

REAGEREN? merel.visscher@delimburger.nl

“
Het is heel belangrijk dat de gemeenschap erachter staat, eraan meewerkt.

Nurhan Abujidi

Om de hoek

> delimburger.nl/regio

HEERLEN

Avonturenfilm Circus Noël in première

De avonturenfilm *Circus Noël* gaat vandaag in première bij Quatro, Geleenstraat 9 in Heerlen. De stad heeft een belangrijke rol in de film, want veel van de opnamen zijn in de centrumgemeente van Parkstad gemaakt. Zo speelt een belangrijk deel van het verhaal zich af tijdens *Cultura Nova*. *Circus Noël* is een magische circusfilm vol avontuur waarin de twaalfjarige Karo (Luna Wijnants) stiekem meereist met haar circusvrienden.

FOTO JAAP VRENGOOR

KERKRADE

Cube dicht vanwege opbouw expo Nature

Cube design museum in Kerkrade is een maand lang gesloten voor publiek. Die tijd is nodig om de expositie Nature op te kunnen bouwen. Zo wordt onder andere een laag kleigestort. De ondergronden en sokkels waarop de designprojecten worden geëxposeerd, worden gemaakt van natuurlijke materialen. Op vrijdag 10 mei opent Cube de deuren weer. Vanaf die dag is de expo Nature te bezoeken, waarbij wereldtop designers projecten tonen die mens en natuur weer samenbrengen.

LANDGRAAF

Zorgen over kabelkast die verkeer belemmert

Een nieuwe kabelkast van KPN op de Moltweg in Nieuwenhagen zorgt voor een gevaarlijke verkeerssituatie. Het CDA pleit er in een brief aan het gemeentebestuur voor om daar iets aan te doen. De kast staat op een plek, waardoor vanaf de Krijgersberglaan het zicht op het fietspad van de Moltweg ernstig belemmerd wordt. Op die plek komen fietsers vaak met hoge snelheid naar beneden. Die zouden te laat opgemerkt kunnen worden door het verkeer dat uit de Krijgersberglaan komt. Het CDA zegt dat wat begroeiing weghalen en een waarschuwingbord plaatsen (hetgeen gebeurd is), enkel doekjes voor het bloeden zijn. De partij wil dat er een structurele oplossing wordt gevonden, voordat het tot ongelukken komt. De KPN-kast verplaatsen zou een optie zijn.

De KPN-kast. FOTO BART SMEETS

LANDGRAAF

Trappenrun Eijkhagen voor Xplore Peru

De trappenrun van Charlemagne College Eijkhagen, op de Wilhelminaberg bij Snowworld, vindt vrijdagochtend plaats. De loop is in het kader van Xplore Peru, die op 29 juni begint. In Peru werkt de middelbare school samen met Mama Alice en Frederique Kallen. Landgraafse scholieren zullen deze zomer veel tijd besteden aan haar projecten, waar voor ruim 500 kinderen een veilige en liefdevolle omgeving wordt gecreëerd. Verder wordt een indianenstam bezocht.

BOCHOLTZ

Wegkruiswandeling op Goede Vrijdag

De sectie wegkruisen van Heemkundevereniging De Bongard houdt op Goede Vrijdag voor de 24e keer de meditatieve Wegkruisenwandeling. Deze editie wordt een route langs 14 wegkruisen in Bocholtz gevolgd. Bij elk kruis wordt even gepauzeerd en krijgt de wandelaar een thema aangereikt ter overdenking op weg naar het volgende kruis. De start is om 20.00 uur voor de kerk in Bocholtz.

KERKRADE

‘White Thursday party’ met Kim Kaey

De White Thursday party begint morgenmiddag om vijf uur op de Markt in Kerkrade. Voor de muzikale invulling zorgen Kim Kaey, Sixty 1 Bars, dj Riley, dj Jos O en Kevin S. Daarnaast zijn er diverse dance acts. De culinaire invulling gebeurt door middel van een aantal foodtrucks. Het evenement is gratis toegankelijk ten opzichte van de voorgaande edities vernieuwd. Zo is er een stijlvoller podium en sluiten de terrassen van de horeca aan bij de nieuwe opzet.

BEEKDAELEN

Inschrijven voor kroniek ‘Is de Geet gevonge?’

Tijdens carnaval werd de 60ste ‘Geet mit ee gesjtrikt udder’ gelanceerd in Schinveld. In 2020 is het weer schrikkeljaar en zal het Hoef-Hoef-Comité zijn zestigste verjaardag vieren. Voor president John Imming dé gelegenheid om een kroniek over de Hoef uit te brengen, waar hij al sinds 2014 mee bezig is. Het boek krijgt de titel *Is de Geet gevonge?* en omvat ongeveer 320 pagina's binnenwerk. Het boek is te verkrijgen vanaf 29 februari volgend jaar. Belangstellenden kunnen zich vanaf nu voor-inschrijven. Meer informatie via telefoonnummer 045-5271658.